

NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN
NOVEMBER 2008

LATYN TWEEDE ADDISIONELE TAAL: VRAESTEL II

Tyd: 1½ uur

100 punte

LEES ASSEBLIEF DIE VOLGENDE INSTRUKSIES NOUKEURIG DEUR

1. Hierdie vraestel bestaan uit 3 bladsye.
 2. Beantwoord ALBEI vrae.
 3. Antwoorde moet in die Antwoordboek voltooi word.
 4. Dit is in jou eie belang om leesbaar te skryf en jou werk netjies aan te bied.
-

Vertaal die Latynse gedeeltes van ALBEI die volgende paragrawe in Afrikaans.

Skryf asseblief op ALTERNATIEWE reëls.

VRAAG 1

Caesar beskryf 'n paar van die gebruike van die Germane

Germani multum ab consuetudine Gallorum differunt. nam neque **Druides** habent, qui rebus divinis praesint, neque sacrificia faciunt. Solem et Vulcanum et Lunam deos habent quod eos videre possunt et eorum auxilio iuvantur.

ei qui diutissime **impuberes** manserunt, maximam inter suos laudem ferunt. vires enim propter hoc confirmari credunt. in fluminibus tamen viri feminaeque **perluuntur** et **pellibus** parvis **tegimentis** utuntur, magna parte corporis nuda.

neque quisquam certum agrum aut fines suos habet; principes gentibus quantum agri attribuunt tantum satis videtur sed post annum eos abire cogunt. Germani hospitem violare fas non putant; qui quacumque de causa ad eos venerunt, ab iniuria prohibent sanctosque habent hisque omnium domus patent cibumque praebent.

[Caesar, De Bello Gallico VI, 21-23]
(aangepas)

Druides, -um (m., mv.)	=	Druïdes (Keltiese priesters)
impubes, -eris (b.nw.)	=	rein
perluo, perluere, perlui, perlutum (3)	=	om te bad
pellis, -is (v.)	=	vel
tegimentum, -i (o.)	=	bedekking

50 punte

VRAAG 2

Plinius skryf aan 'n vriend om hom te vra om 'n voetstuk te maak vir 'n waardevolle en pragtige standbeeld wat hy gekoop het en aan die tempel van Jupiter in Comum wil skenk.

(Let wel: Die Latynse gedeeltes vir vertaling word aangedui deur A, B, C en D. Merk hulle op dieselfde manier in jou vertaling. Verbindings teks in Afrikaans is kursief gedruk. Moenie hierdie gedeeltes in jou antwoord insluit nie.)

[A]

C. Plinius Annio Severo suo s. d.

Ek het pas 'n Korintiese bronsbeeld gekoop wat, hoewel klein, na my mening 'n uitsonderlike kunswerk is. [B] est enim nudum nec vitia, si qua sunt, celat; effingit senem stantem; ossa, musculi, venae, rugae etiam ut viventis apparent. color aeris ipsius est verus vetusque. Elke besonderheid hou in werklikheid die aandag van 'n kunstenaar, om nie eens te praat van 'n amateur soos ek nie, en dit is wat my oortuig het om dit te koop.

[C] emi autem, non ut haberem domi (neque enim ullum Corinthium domi habeo) sed ut in oppido nostro publico loco ponerem, ac potissime in Iovis templo; videtur enim dignum templo, dignum deo donum. Aangesien jy altyd behulpsaam is, mag ek 'n verdere taak aan jou opdra? [D] iube basim fieri, ex quo voles marmore, quae nomen meum capiat, si hoc quoque addendum esse putabis. ego signum ipsum, ut primum aliquem invenero, mittam vel fortasse ipse (quod mavis) mecum adferam. gaudebis quod me venturum esse polliceor sed dicere debeo fore paucos modo dies. vale.

[Pliny, Epistulae III, 6]
(aangepas)

effingo, effingere, effinxi, effictum (3)	=	om voor te stel
vena, -ae (v.)	=	aar
ruga, -ae (v.)	=	plooi
potissime (bw.)	=	veral
basis, -is (v.)	=	voetstuk

50 punte

Totaal: 100 punte